Afsprakenlijst BO Powerport regio Moerdijk d.d. 29-06-2026

Uitgangspunt: een gezamenlijk toekomstbestendig perspectief voor de Powerport regio Moerdijk

- Het uitgangspunt voor Rijk en regio is en blijft een gezamenlijke, langdurige aanpak voor de gehele Powerport regio Moerdijk met een toekomstbestendig perspectief (scope 2050) voor inwoners, ondernemers en agrariërs.
- Rijk en regio herbevestigen dat de brede welvaart en leefbaarheid van de Powerport regio Moerdijk gelijktijdig, geloofwaardig en structureel versterkt worden, als onderdeel van de gebiedsontwikkeling.

Prioriteit aan een scenario met het behoud van de kernen als uitgangspunt gevolgd door een integrale weging

- Rijk en regio spreken nu nog geen voorkeur uit voor de ontwikkelrichting voor de uitbreiding van het haven- en industriecluster Moerdijk zoals bij het Bestuurlijk Overleg Powerport regio Moerdijk op 1 december 2025 wel was afgesproken. Rijk en regio nemen meer tijd een keuze te maken.
- Aanvullend op het originele scenario dat in het BO Leefomgeving van 11 juni 2025 is vastgesteld en waarin werd uitgegaan van een indicatieve ruimtevraag van 700 hectare voor de gehele Powerport regio, willen Rijk en regio een alternatief scenario voor Moerdijk onderzoeken. Het kabinet heeft de Tweede Kamer op 29 mei 2026 geïnformeerd over haar wens dit scenario uit te werken.
- Het uitgangspunt voor dit alternatieve scenario is het behoud van de woonkernen van de gemeente Moerdijk. Vanuit dit uitgangspunt wordt uitgewerkt welke opgave kan worden gerealiseerd, waarbij in elk geval ruimte wordt geboden aan de energieprojecten waarvoor op dit moment al procedures lopen en waarbij aanvullend beperkt ruimte wordt geboden aan activiteiten die voldoen aan het beschreven strategisch profiel voor het haven- en industriecluster Moerdijk. Hiertoe wordt onderzocht of dit kan worden gerealiseerd door in te zetten op efficiënter ruimtegebruik binnen het bestaande haven- en industriecluster en een beperkte uitbreiding van het huidige haven- en industrieterrein waarvoor twee gebieden in beeld zijn (Annex 1).
- Beslisinformatie voor het oorspronkelijke scenario (in de 2 varianten Oost en Zuid-Oost) wordt de komende periode geactualiseerd en het alternatieve scenario wordt met prioriteit uitgewerkt met als doel de uitwerking op een vergelijkbaar niveau te brengen als de uitwerking en beslisinformatie voor het oorspronkelijke scenario:
    - Er wordt nader geanalyseerd of de opgave die in de Powerport regio Moerdijk gerealiseerd gaat worden beperkter kan worden dan was voorzien, rekening houdend met het beschreven nationaal strategisch profiel voor het haven- en industriecluster.
    - Hierbij zal vanuit het Rijk duidelijkheid worden geven over de keuze die zij wil maken over het deel van de nationale opgave dat in de Powerport regio Moerdijk zal landen en worden gezamenlijk verdere afspraken gemaakt die recht doen aan de geformuleerde uitgangspunten voor de Powerport samenwerking.
    - Er wordt onderzocht en uitgewerkt of en hoe ruimtelijk, juridisch en beleidsmatig kan worden geborgd dat tot 2050 geen aanvullende fysieke ruimte of milieuruimte wordt gereserveerd voor nieuwe ontwikkelingen via afzonderlijke besluiten, projectprocedures, beleidslijnen of ruimtelijke reserveringen buiten de beperkte uitbreiding.
    - De impact op leefbaarheid, brede welvaart, gezondheid, milieubelasting, ruimtelijke kwaliteit, landbouw, ontwikkelruimte van de kernen, water, natuur bij het kiezen voor dit scenario wordt nader geanalyseerd.
    - Er wordt concreet uitgewerkt welke randvoorwaarden nodig zijn om duidelijkheid, zekerheid en perspectief te bieden aan de bewoners en ondernemers in de regio, welke maatregelen daarvoor nodig zijn, welke middelen hiervoor nodig zijn en hoe die worden gedekt.
    - Er wordt na de zomer een participatieproces gestart met inwoners, ondernemers en agrariërs uit het dorp Moerdijk, omliggende dorpskernen en het buitengebied om in gesprek te gaan over het alternatieve scenario en de randvoorwaarden die van belang zijn voor de inwoners, ondernemers en agrariërs. De uitkomsten uit de participatie van 2025 gelden hierbij als basis.
    - De voorgestelde gebieden voor de beperkte uitbreiding van het haven- en industriecluster worden verder gespecificeerd en integraal onderzocht, voortbouwend op de onderzoeken die al gedaan zijn in de lopende

projectprocedures en rekening houdend met de te volgen juridisch-planologische procedures.

- De centrale vraag die in de uitwerking van dit scenario beantwoord moet worden is of met dit scenario het behoud van de kernen, de leefbaarheid en brede welvaart voor het gehele gebied gelijktijdig, geloofwaardig en structureel kan worden versterkt en tegelijk de levensvatbaarheid van het haven- en industriecluster Moerdijk tot 2050 met dit scenario kan worden geborgd.
- Na uitwerking van het alternatieve scenario dat zal worden vergeleken met het al uitgewerkte scenario (in de 2 varianten) volgt zo snel als verantwoord kan een nieuw bestuurlijk weegmoment om te bepalen of een voorkeur voor een scenario kan worden uitgesproken en duidelijkheid gegeven kan worden over de opgave die in het gebied landt. Tot die tijd wordt zorgvuldig over de voortgang gecommuniceerd.
- Rijk en regio erkennen dat de betrokken bestuurders bij de gemeente Moerdijk op dit moment geen mandaat hebben om bij het volgende bestuurlijke weegmoment een besluit te nemen over een voorkeur voor dit scenario, omdat dat tot op heden geen onderdeel is geweest van de politieke besluitvorming. In het proces wordt daarom ruimte geboden om dit nieuwe mandaat te verkrijgen. Aan de zijde van de provincie Noord Brabant zullen Gedeputeerde Staten een eventueel nieuw besluit ook bespreken met Provinciale Staten.

Lopende project-procedures voor energieprojecten in Moerdijk

- Rijk en regio spreken af geen onomkeerbare besluiten voor energieprojecten te nemen voordat er een gezamenlijke voorkeur is uitgesproken over het scenario voor het vervolg. Rijk en regio besluiten wel om door te gaan met de voorbereiding van de verschillende procedures voor projecten waaronder de energieprojecten, voor zover zij de integrale scenario afweging niet beperken of feitelijk op de scenario keuze vooruitlopen.
- Dit betekent bijvoorbeeld dat wel voorkeursalternatieven kunnen worden vastgesteld als noodzakelijke stap in de trechtering tot een uiteindelijke definitieve locatie. De definitieve locatie wordt immers pas vastgelegd bij een onomkeerbaar projectbesluit.

Strategisch profiel haven- en industriecluster Moerdijk

- Rijk, provincie en de gemeente Moerdijk spreken af dat het haven- en industriecluster Moerdijk wordt gepositioneerd als een strategisch nationaal en internationaal knooppunt met een profiel gericht op groene chemie en circulaire ketens, kritieke grondstoffen en metalen, versterking huidige en opkomende waardeketens en grootschalige energie-infrastructuur.
- Toekomstige logistieke functies binnen het haven- en industriecluster Moerdijk worden uitsluitend toegestaan indien deze aantoonbaar en direct bijdragen aan het hierboven beschreven profiel. Ontwikkelingen die hier niet aan voldoen worden niet gefaciliteerd, wel met de notie dat Moerdijk een van de havens van nationaal belang is. Voor nieuwe logistieke functies wordt de maximale synergie met bestaande havenfaciliteiten en multimodale infrastructuur als randvoorwaarde gesteld.
- Rijk, provincie en de gemeente Moerdijk erkennen dat in alle scenario's wordt ingezet op efficiënter ruimtegebruik en herstructurering binnen het bestaande haven- en industriecluster en een beperkte uitbreiding van het haven- en industriecluster. Voldoende ruimte voor haven-gerelateerde activiteiten is daarbij een belangrijk aandachtspunt.
- Het Rijk erkent dat de ruimtelijke druk op haven- en industriecluster Moerdijk en de andere haven- en industrieclusters van nationaal belang hoog blijft en er dus een goede afweging nodig is over hoe ruimtelijk opgaven in deze gebieden te verdelen. Het Rijk zet zich in op een zo goed en integraal mogelijke ruimtelijk ordening in en rondom deze clusters.
- Hiertoe werkt het Rijk aan een nationaal ruimtelijk-economische strategie voor deze clusters, inclusief een voorstel voor een versterkte sturing op deze clusters. Ook mogelijke beleidsopties voor herstructurering binnen clusters zijn hier onderdeel van. Het haven- en industriecluster Moerdijk wordt hierin integraal meegenomen, waarbij de nu gemaakte afspraken over het strategisch profiel van het haven- en industriecluster Moerdijk leidend zijn. Deze strategie vormt ook de basis van de keuze die het Rijk wil maken over het deel van de nationale opgave dat in de Powerport regio Moerdijk zal landen.

Randvoorwaarden voor Moerdijk die nu worden afgesproken

- Rijk, provincie Noord-Brabant en de gemeente Moerdijk maken nadere afspraken over de financiering van ondergenoemde afspraken en de verdeling van de kosten en risico's en leggen deze vast als onderdeel van een uit te werken samenwerkingsovereenkomst.
- Rijk, provincie en de gemeente Moerdijk besluiten om de huidige Moerdijkregeling in elk geval tot het bestuurlijk weegmoment te continueren onder de huidige voorwaarden, met recht op 100% van de getaxeerde en geïndexeerde waarde. Dit betekent dat de regeling in

ieder geval wordt gecontinueerd in 2027. Rijk en regio evalueren jaarlijks of en in welke vorm de Moerdijkregeling weer opengesteld wordt, rekening houdend met de stand van zaken in de besluitvorming op dat moment.
- Rijk, provincie en de gemeente Moerdijk spreken af dat er in elk geval tot het aankomende weegmoment en met onmiddellijke ingang middelen beschikbaar zijn voor sociaal-maatschappelijke, financiële en juridische ondersteuning van inwoners van de gemeente Moerdijk. Deze ondersteuning wordt laagdrempelig georganiseerd, dichtbij inwoners en betrokkenen, en sluit aan bij bestaande lokale structuren.
- Rijk, provincie en de gemeente Moerdijk spreken af dat het gevestigde voorkeursrecht voor het gehele grondgebied in stand wordt gehouden, totdat een gezamenlijke voorkeur is uitgesproken voor een scenario.

Randvoorwaarden voor Moerdijk die worden uitgewerkt voor opname in het te kiezen scenario
- Rijk, provincie Noord-Brabant en de gemeente Moerdijk maken nadere afspraken over de uitwerking en financiering van onderstaande vervolgafspraken en de verdeling van de kosten en risico's en leggen deze vast als onderdeel van een uit te werken samenwerkingsovereenkomst.
- Rijk, provincie en de gemeente Moerdijk spreken af dat er ook meerjarige middelen beschikbaar komen voor sociaal-maatschappelijke, financiële en juridische ondersteuning van inwoners in dorp Moerdijk, omliggende kernen en het omliggende buitengebied passend bij het te kiezen scenario.
- Rijk, provincie en de gemeente Moerdijk verkennen of en zo ja hoe bij vertrekkende bedrijvigheid in het cluster kan worden ingezet op activiteiten die passen bij het beschreven nationaal strategisch profiel en of verdere arrangementen gericht op herstructurering van het bestaande haven- en industriecluster mogelijk zijn en gefinancierd kunnen worden.
- Rijk, provincie en de gemeente Moerdijk spreken af dat er een gebiedsbudget of -fonds wordt uitgewerkt voor investeringen in leefbaarheid, brede welvaart en herstel van vertrouwen passend bij het te kiezen scenario. De mogelijke bronnen (incidenteel en waar mogelijk structureel), omvang, governance en verdeelmechanismen worden uitgewerkt. Uitgangspunt is dat het fonds gelijktijdig met het besluit over een scenario kan worden ingericht en dat investeringen aantoonbaar bijdragen aan versterking van leefbaarheid en brede welvaart in de geraakte gebieden. De uitgangssituatie voor brede welvaart, leefbaarheid en gezondheid in het gebied in 2026 die als onderdeel van deze afspraken wordt vastgelegd vormt de basis voor de maatregelen die worden genomen om brede welvaart en leefbaarheid te versterken uit het gebiedsbudget of -fonds.
- Rijk, provincie en de gemeente Moerdijk maken vervolgafspraken over de grondverwerving en risicoafdekking.
- Rijk, provincie en de gemeente Moerdijk brengen de cumulatieve geluidsbelasting in beeld waarbij het uitgangspunt is waar mogelijk bronmaatregelen te nemen en daarna afschermende en mitigerende maatregelen. Pas daarna kan eventuele aanpassing of verruiming van de geluidsruimte worden besproken. Verruiming is geen zelfstandig uitgangspunt en kan alleen onderdeel zijn van het integrale afsprakenpakket rond de Powerport regio Moerdijk.

Afspraken Amervisie
- Rijk, provincie, waterschap Brabantse Delta en de gemeenten Drimmelen en Geertruidenberg ondertekenen de intentieovereenkomst voor het Amergebied. Deze partijen gaan verder aan de slag met het uitwerken van deze intentieovereenkomst tot een gebiedsperspectief voor het Amergebied en een gezamenlijke Amervisie.

Afspraken Drimmelen en agrarisch landschap
- Rijk en regio spreken af om het plan van aanpak voor het agrarisch landschap en buitengebied verder uit te werken volgens de systematiek van de Brabantse Aanpak Landelijk Gebied. Het plan van aanpak is scenario onafhankelijk en kan dus komende periode verder worden uitgewerkt samen met de agrarische sector. Na keuze voor een scenario kan het plan van aanpak verder worden aangescherpt.
- Rijk en regio erkennen dat de gemeente Drimmelen de positie inneemt als blauwgroene zone tussen Moerdijk en Geertruidenberg met de volgende begrenzing voor grootschalige ontwikkelingen: spoorzone aan de westkant en de Amertak aan de oostkant. De gemeente Drimmelen is wel in beeld voor diverse tracés van energie-infrastructuurprojecten, maar er worden geen aanvullende ruimteclaims op het grondgebied van de gemeente Drimmelen gelegd zonder nieuw bestuurlijk overleg.

Afspraken waterberging en normstelling waterbescherming

- Rijk en regio maken afspraken over waterberging en de normstelling voor waterbescherming. Een beslissing hierover is nodig om de juiste uitgangspunten te kunnen hanteren bij de integrale ontwerpopgave voor de Powerport regio.

Vervolgafspraken rond organisatie voor de hele Powerport regio Moerdijk

- Rijk en regio spreken af om de transitiestrategie verder uit te werken.
- Rijk en regio spreken af dat de gezamenlijke programmaorganisatie voor de Powerport regio Moerdijk in ieder geval wordt voortgezet tot en met het gezamenlijk uitspreken van een voorkeur voor een scenario voor Moerdijk en de daaropvolgende start van een planologische procedure.
- Er wordt uitgewerkt hoe de integrale gebiedsontwikkeling de komende jaren wordt voortgezet en welke samenwerkingsvorm hierbij gekozen wordt.
- Rijk en regio maken afspraken over het vervolg van de integrale gebiedsuitwerking, inclusief organisatie en financiële ondersteuning voor de ambtelijke capaciteit van de betrokken gemeentes. Rijk en regio stellen hiervoor middelen beschikbaar, evenals voor de organisatie-, proces-, juridische, financiële, communicatie- en participatiekosten van de betrokken overheden die samenhangen met het aanhouden van een voorkeur voor een scenario, het actualiseren van de beslisinformatie voor het oorspronkelijke scenario (in twee varianten) en de nadere uitwerking van het alternatieve scenario.
- Rijk en regio spreken af dat de uitgangssituatie voor brede welvaart, leefbaarheid en gezondheid in het gebied in 2026 wordt vastgelegd, op basis van vastgestelde indicatoren en beschikbare gegevens. Deze uitgangssituatie vormt de basis voor periodieke monitoring van de effecten van de gebiedsontwikkeling.
- Rijk en regio werken een geactualiseerde opdrachtformulering uit voor de programmaorganisatie, die in ieder geval bevat: de uit te werken producten in onder andere de uitwerking van het alternatieve scenario, de status van bestaande producten, de planning, de besluitvormingsmomenten en de rolverdeling tussen partijen. Deze afsprakenlijst vormt daarvoor de basis.
- Rijk en regio spreken af dat de financiële afspraken voor de Powerport regio Moerdijk worden uitgewerkt in een financiële bijlage of separaat financieel afsprakenkader vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Daarin worden in ieder geval opgenomen: Moerdijkregeling, grondverwerving, maatschappelijke en juridische ondersteuning, participatie, monitoring brede welvaart, organisatiekosten, onderzoeken, juridisch-planologische voorbereiding, gebiedsbudget/fonds brede welvaart en eventuele voorzieningen voor schrijnende gevallen.
- Rijk en regio spreken af dat de communicatie rond de Powerport regio Moerdijk vanuit de verschillende betrokken partners waar mogelijk gezamenlijk wordt vormgegeven en in elk geval met elkaar wordt afgestemd.

Intern gebruik

Annex 1: Indicatieve beschrijving van het alternatieve scenario

- De volgende energieprojecten worden ingepast (let op: dit gaat om netto ruimtebeslag):
    - POM 380-150-20kV (31 hectare)
    - Eén aanlanding VAWOZ (6 hectare)
    - Compressorstation voor de Delta Schelde CO2nnection (10 hectare)
    - Bijbehorende bekabeling
- In de ruimtelijke prognose voor de ruimtebehoefte voor haven- en industrieclusters is een bandbreedte van 110-240 hectare gehanteerd voor economische activiteiten bovenop de energie-opgave. Voor het alternatieve scenario wordt ingezet op het realiseren van de onderkant van deze bandbreedte, dus 110 hectare.
- De totale netto opgave is dus in totaal 157 hectare voor zowel de energieprojecten als economische activiteiten passend bij het strategisch profiel.
- In de uitwerking en communicatie wordt aandacht gegeven aan de noodzakelijke vertaling van netto naar bruto omvang, inclusief de bijbehorende wateropgave of benodigde infra zodat steeds helder is hoeveel ruimte een project of ontwikkeling daadwerkelijk vraagt.
- In de basis wordt deze ruimte gezocht in drie gebieden: het huidige haven- en industriecluster (braakliggende terreinen), de Roodevaart reserve en de Krukweg. Mochten er vanuit perspectief vanuit leefbaarheid betere locaties zijn dan kunnen deze worden ingebracht.
- In de inpassing wordt rekening gehouden met noodzakelijke compensatiemaatregelen en maatregelen om de leefbaarheid in het gebied te garanderen.
- Daarnaast wordt de volgende lijninfrastructuur ingepast:
    - Hoogspanningsverbinding 380 kV Zuid-West Oost (Rilland-Tilburg)
    - Hoogspanningsverbinding 380 kV Geertruidenberg - Krimpen aan den IJssel of Crayestein, afhankelijk van de tracékeuze die gemaakt wordt in het vervolg van de projectprocedure. Het is nog niet zeker of dit tracé op grondgebied van Moerdijk en Drimmelen komt.
    - Het waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland
    - De Delta Rhine Corridor (DRC)